

Oliver Dowden CBE MP
Ysgrifennydd Gwladol dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, Cyfryngau a Chwaraeon
4ydd Llawr
100 Parliament Street
Llundain
SW1A 2BQ
enquiries@dcms.gov.uk

13 Medi 2021

Annwyl Oliver

Ysgrifennaf mewn ymateb i ymgynghoriad Llywodraeth y DU ar newid posibl ym mherchnogaeth Corfforaeth Deledu Channel 4.

Mae ein sgysiau â rhanddeiliaid allweddol yng Nghymru yn dilyn cyhoeddi'r ymgynghoriad wedi amlygu pryderon nad oes llawer o dystiolaeth i gyfiawnhau newid perchnogaeth, gyda rhanddeiliaid yn cytuno'n unfrydol y byddai unrhyw werthiant yn niweidiol i gynulleidfaoedd Cymru a'r sector teledu annibynnol yng Nghymru.

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod gwerth sylweddol model a chylch gwaith gwasanaeth cyhoeddus unigryw Channel 4 fel cyhoeddwr a darlledwr. Gyda'r holl gynnwys yn cael ei gomisiynu gan sector teledu annibynnol sy'n ffynnu ar hyn o bryd, mae ei gylch gwaith yn annog gwneud rhaglenni annibynnol. Mae'r rôl y mae'r sianel yn ei chwarae wrth gynnig cynnwys unigryw, arloesol sy'n apelio at gymunedau amrywiol ac i gynulleidfaoedd ifanc yn arbennig yn hynod bwysig wrth i ni geisio cynyddu amrywiaeth y cynnwys sy'n diwallu anghenion pob gwylwr. Mae hyn hefyd yn wir mewn meysydd fel newyddion, lle mae'r seilwaith newyddion brodorol cymharol wan yng Nghymru yn cael ei ategu gan wasanaethau newyddion darlledwr y DU.

Mae'n debygol, o dan berchnogaeth breifat newydd, y byddai gan y sefydliad gymhellion newydd, nodau newydd ac yn cael eu gyrru gan elw yn y pen draw. Byddai hyn yn anochel yn arwain at ddiwygio'r model gweithredu presennol, gyda chyfran sylweddol o'r allbwn cynhyrchu yn cael ei greu yn fewnol. Pe bai hyn yn digwydd mae perygl gwirioneddol y byddem yn colli cwmnïau annibynnol ar draws gwledydd a rhanbarthau'r DU. Fel y nodwyd yn yr adroddiad EY annibynnol ar ganlyniadau posibl preifateiddio'r Sianel, a gyhoeddwyd gan Channel 4 ar 10 Medi, gallai hyd at 2,400 o swyddi fod mewn perygl yn y sector creadigol, a allai leihau cyfraniad economaidd Channel 4 yn sylweddol yn y gadwyn gyflenwi (gyda gwerth o tua £2bn yn cael ei drosglwyddo o BBaChau yn yr economi greadigol, i berchennog preifat newydd). Mae'r adroddiad yn awgrymu y byddai'r rhan fwyaf o'r effaith honno'n cael ei themlo yng ngwledydd a rhanbarthau'r DU.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Dawn.Bowden@llyw.cymru
Correspondence.Dawn.Bowden@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ochr yn ochr â phryderon cwmnïau annibynnol sy'n ofni y byddent yn gweld gostyngiad mewn comisiynu o'r Sianel, mae ein rhanddeiliaid hefyd wedi cwestiynu sut y byddai unrhyw berchennog newydd ar y Sianel yn delio ag Eiddo Deallusol. Er y dywedwyd y byddai hyn yn cael ei ddiogelu o dan berchnogaeth newydd, byddai angen sicrwydd pendant ar y sector cynhyrchu annibynnol yng Nghymru bod hyn wir er mwyn sicrhau y gall cynhyrchwyr barhau i fanteisio ar eu heiddo deallusol mewn marchnadoedd tramor, fel y mae'r model presennol yn ei ganiatáu.

Mae perygl hefyd y byddai llawer o'r cynnwys am ddim yn cael ei golli pe bai'r sianel yn cael ei phreifateiddio. Mae cyffredinolrwydd darlledu gwasanaeth cyhoeddus yn bwysig iawn yng Nghymru fel ffordd o sicrhau bod pob cynulleidfya, waeth beth fo'i hamgylchiadau, yn gallu cael gafael ar gynnwys. Byddai colli mynediad cyffredinol yn ddinistriol mewn rhai amgylchiadau. Er enghraifft, Channel 4 oedd yr unig sianel i ddarlledu Gemau Paralympaidd 2021 ar deledu daearol am ddim.

Er ein bod yn credu bod gwelliannau i'w gwneud o hyd i'r ffordd y mae Channel 4 yn gweithredu yng Nghymru, mae'r Strategaeth *4 all the UK* yn ddiweddar wedi gweld gwelliant amlwg yn y ffordd y mae Channel 4 yn cefnogi ein sector annibynnol ac yn gwneud cyfraniad sylweddol i agenda codi'r gwastad Llywodraeth y DU. Rydym wedi gweld cynnydd mewn comisiynu cynnwys o Gymru, cynnydd mewn buddsoddiad uniongyrchol gan gwmnïau, ac ymrwymiad gwirioneddol i weithio mewn partneriaeth i fynd i'r afael â materion sgiliau yn y sector ac yn bwysicaf oll gydraddoldeb ac amrywiaeth. Rydym yn gweithio gyda Channel 4 i gytuno ar Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth gyda Cymru Greadigol i adeiladu ar y gwaith partneriaeth cadarnhaol hwn. Er bod rhai o'r rhain yn rhan greiddiol o gylch gwaith gwasanaeth cyhoeddus Channel 4, nid ydynt yn weithgareddau masnachol nac yn wir broffidiol ac nid ydynt yn debygol o apelio at brynwr preifat. Ystyrir hefyd y byddent yn anodd iawn eu gorfodi pe byddai Channel 4 yn cael ei werthu.

At hynny, ni allwn weld unrhyw dystiolaeth sy'n ategu'r meddylfryd presennol y byddai'n anodd cynnal Channel 4 mewn dwylo cyhoeddus, wrth i fwy o wylwyr newid i wasanaethau ffrydio fel Netflix. Yn wir, mae Alex Mahon wedi datgan yn gyhoeddus yn ddiweddar bod refeniw Channel 4 wedi cynyddu, bod cynnydd yn y balansau arian parod a bod cyllid ar gael i fuddsoddi yn y dyfodol ac mewn cynnwys newydd. Perfformiodd Channel 4 yn dda yn ystod y pandemig ac mae'r adroddiad diweddar ar berfformiad Channel 4 ledled y DU yn dangos ei sefyllfa ariannol gref. Nid yw'n glir pam mae'r camau hyn yn cael eu hystyried yn awr pan fydd gwaith eisoes ar y gweill i sicrhau fframwaith rheoleiddio addas i'r diben ar gyfer cyfryngau gwasanaethau cyhoeddus sy'n esblygu, megis adolygiad *Sgrin Fach: Trafodaeth Fawr* Ofcom ar ddyfodol darlledu gwasanaethau cyhoeddus.

Fe'ch anogaf i wrando'n ofalus ar leisiau'r sector annibynnol ledled y DU yn ystod y broses ymgynghori hon. Yn ystod y 12 mis diwethaf, pan fydd rhannau eraill o'r economi wedi gweld dirywiad dwfn o ganlyniad i bandemig byd-eang COVID-19, mae'r sector teledu yn parhau i ffynnu. Ni allwn danbriso'r difrod y byddai preifateiddio Channel 4 yn ei wneud i'r sector. Mae'n naif meddwl y byddai unrhyw sefydliad preifat, ar ôl gwerthu, yn derbyn rhwymedigaethau sy'n anodd eu cyflawni ac nad ydynt yn broffidiol.

Yr wyf yn anfon copi o'r llythyr hwn at Angus Robertson, Ysgrifennydd y Cabinet dros y Cyfansoddiad, Materion Allanol a Diwylliant a Jenny Gilruth, y Gweinidog dros Ddiwylliant, Ewrop a Datblygu Rhyngwladol, Llywodraeth yr Alban a Deirdre Hargey, y Gweinidog Cymunedau a Gordon Lyons, Gweinidog yr Economi, Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon. Yr wyf hefyd yn copïo'r llythyr hwn at yr Arglwydd Gilbert o Panteg, fel Cadeirydd Pwyllgor Cyfathrebu a Digidol Tŷ'r Arglwyddi, i'w ystyried fel rhan o ymchwiliad y Pwyllgor i ddyfodol Channel 4.

Edrychaf ymlaen at glywed eich ymateb.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dawn Bowden'. The signature is written in a cursive style with a large initial 'D' and a long, sweeping tail.

Dawn Bowden AS/MS

Dirprwy Weinidog y Celfyddydau a Chwaraeon, a'r Prif Chwip